

Muinasjutt nagu elu. Või vastupidi?

ITA SERMAN

Küllap oleks Tuhkatriinu (vana, hea ja kõigile nii omane) mõneti üllatunud, nähes oma tänapäevast nimekaimu kampsunis ja kottades ringi tuiskamas, tolmuimejaga askeldamas või miks ka mitte tõstukiga lava kohal tiirutamas... Aga – ajad muutuvad, ja ajaga koos ka Tuhkatriinud...

Pisut vähem kui kolmkümmend aastat tagasi oli Estonia Teatri laval samuti "Tuhkatriinu". Siis oli aga **Mai Murdmaa** diplomilavastuse eesmärk pisut teine: tõestada tantsu väljendusvõimalusi. "Tookord kehtis vene balletis põhimõte, et tants jäägu tantsuks, see ei pea hoopiski puudutama lavastuse sisulist külge: viimane olgu vahepealsete pantomiiminumbrite kanda. Tahtsin seda põhimõtet lõhkuda; tõestada, et tants on enda eest võimeline kõnelema ise," meenutab Mai Murdmaa. Ja räägib, et otseselt ei ole ta "Tuhkatriinut" uuesti lavastada mõelnud kunagi, meeles on teema aga mõlkunud ikka ja jälle. "Ehk on asi selles, et **Prokofjev** on oma muusikaga läinud väga sügavale. Tegu pole pelgalt kirjeldusega, ta on suutnud muinasjuttu lähendada inimpsühholoogiale, mida muinasjutt ju suuresti ongi: väljendades ehk kõige selgemini inimese mõttemaailma, tema soove ja vajadusi – eelkõige püüdlusi headuse järele..."

Tuhkatriinu ja Prints: Kaie Kõrb ja Viesturs Jansons.

soove ja vajadusi – eelkõige püüdlusi headuse järele... ”

Groteskne ja ilus

Prokofjevi maailma võiks jagada kaheks. Ühelt poolt on see groteskne, äärmiselt terav, täis irooniat ja satiiri. Teiselt poolt väljendab inimese pürgimist looduse, harmoonia ja ilu poole: kõige selle poole, mis algselt on temas olemas. Täpselt samuti on terava vastandamise peale üles ehitatud ka Mai Murdmaa lavastus. Mis lõpptulemusena sulab ühtseks väga loomulikuks tervikuks.

”Muinasjutt jääb minulgi

Tuhkatriinu ja Prints: Kaie Kõrb ja Viesturs Jansons.

Harri Rospu foto

muidugi muinasjutuks, aga olen ehk selgemalt püüdnud välja tuua allegooriat: et inimene seda tunnetaks, et meie lugu ei läheks temast mööda lihtsalt kui ilupilt! Selleski on oma osa muusikal: tegu on ju XX sajandi balletiga.”

Õeldut silmas pidades on Mai Murdmaa toonudki oma balleti tänasesse päeva. Milles teise tasandina eksisteerib ka fantaasiamaailm – otsekui kujutus,

või unelm, või alateadvus. Missid ja oopiumisuitsetajad, ja Prints: kes läbib ühe ”mõtestatud ringi” teise järel, kes erinevalt sõpradest ainukesena pääseb ringirägastikust Tuhkatriinu juurde: sest vaid tema oskab näha ”peidetud iva”. Ja Tuhkatriinu ilu avaneb armastuses ja headuses...

Lava kui tõeline fantaasiamaailm

Mai Murdmaa nimetab igati õnnestunuks oma esimest koostööd kunstnik **Riina Vanhaneniga**. Mõlemad naised töötanud ühel meele(!), ja tulemus on tunnetuslikus mõttes igati rikkalik. Aga lapsed eriti mõistavad tõelist fantaasiat, oskavad seda hinnata ja sellega kaasa minna. Mis ei tähenda sugugi, et ballett vaid noorimale vaatajale mõeldud oleks. ”Prokofjevi väga hea

muusika peaks naudingut pakuma ka täiskasvanule,” mõtiskleb Mai Murdmaa. ”Sellega on umbes nii nagu ”Väikese printsiga”: lapsed näevad seal oma, täiskasvanud leiavad neile sobiva.” Kui lisada, et lavastuses on kasutatud rohkesti ka tehnikat ja lavafekte, et peaosas on **Kaie Kõrb** ja **Viesturs Jansons** ning et Võõrasema tantsib igati meeliköitvalt **Raivo Ilmsalu**,

peaks eelöeldu tõestatud olema.

”Kuna satiirile lisaks on lavastuses rohkesti toredat koomikat, pakub see vast materjali inimese tahte naerda,” loodab Mai Murdmaa. Lisades, et tegijad ise on oma tööd tõesti nautinud. Ja lootes, et tervistavat naeru ja lusti peaks jätkuma publikulegi.

Balleti ”Tuhkatriinu” esietendus Estonia Teatris on vähem kui nädala pärast.